

INFORMACE Z NRL A ODBORNÝCH PRACOVÍŠŤ SZÚ

INFORMATION FROM THE NRL AND RESEARCH GROUPS OF THE NIPH

Výskyt klíšťové encefalitidy v ČR do 33. týdne roku 2009

Tick-borne encephalitis incidence in the Czech Republic to week 33 of 2009

Bohumír Kříž, Čestmír Beneš

Souhrn • Summary

Výskyt onemocnění klíšťovou encefalitidou první poloviny roku 2009 výrazně překonává mnoholetý průměr. Geografická distribuce případů podle okresu pravděpodobné infekce se v posledních letech zásadním způsobem neliší. Věková skladba nemocných reflektuje nedostatečnou proočkovanost rizikových skupin populace.

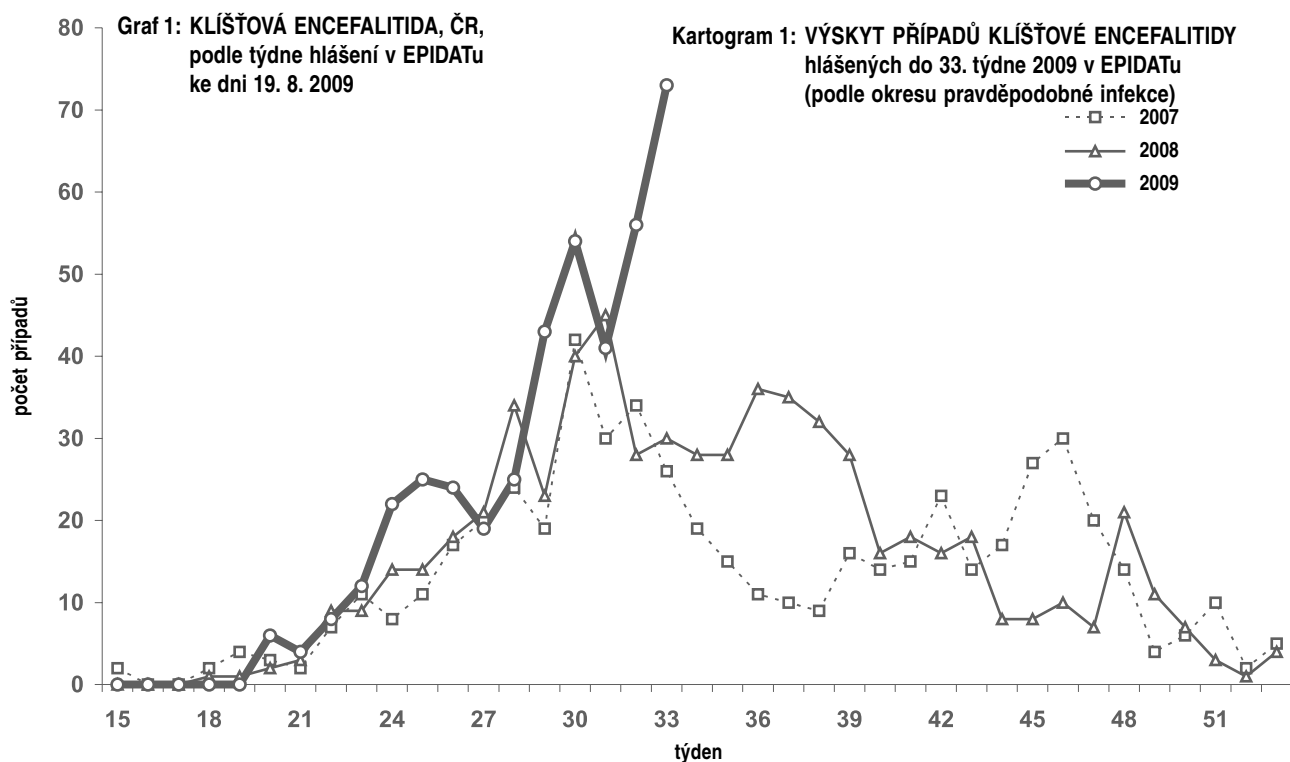
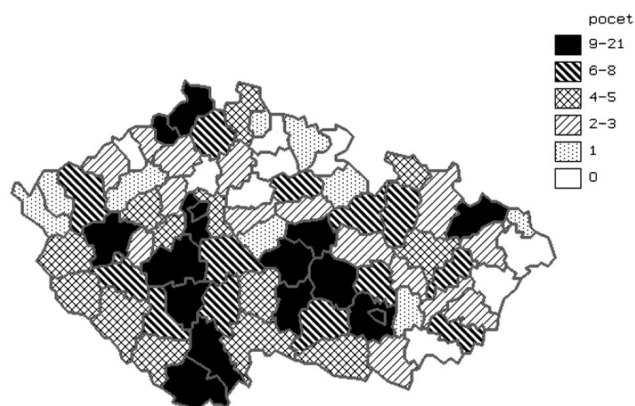
The tick-borne encephalitis weekly incidence rates in the first half of 2009 are clearly above the long-term average. The geographical distribution of cases by district of probable infection does not vary substantially over the last years. The age distribution of cases suggests low vaccination coverage in the high-risk population groups.

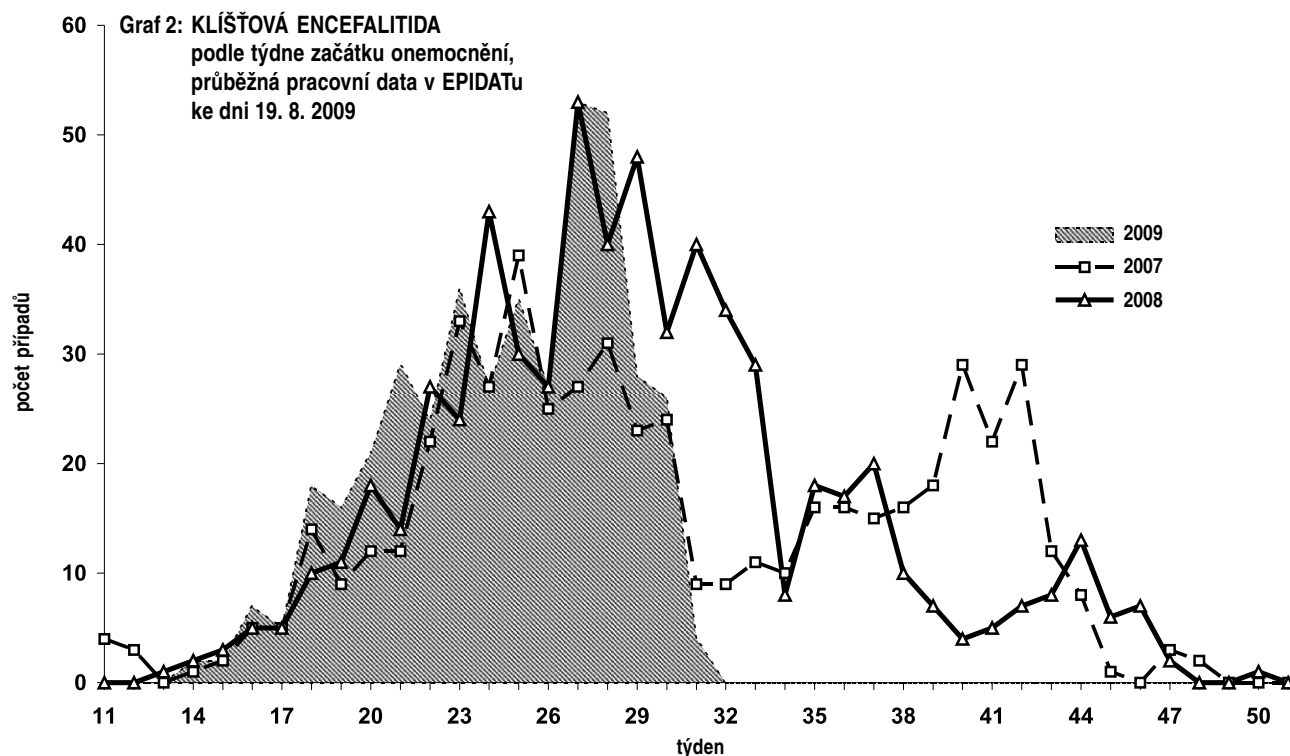
Zprávy EM (SZÚ, Praha) 2009; 18(6): 250–252.

Klíčová slova: klíšťová encefalitida, klimatické podmínky, geografická distribuce onemocnění

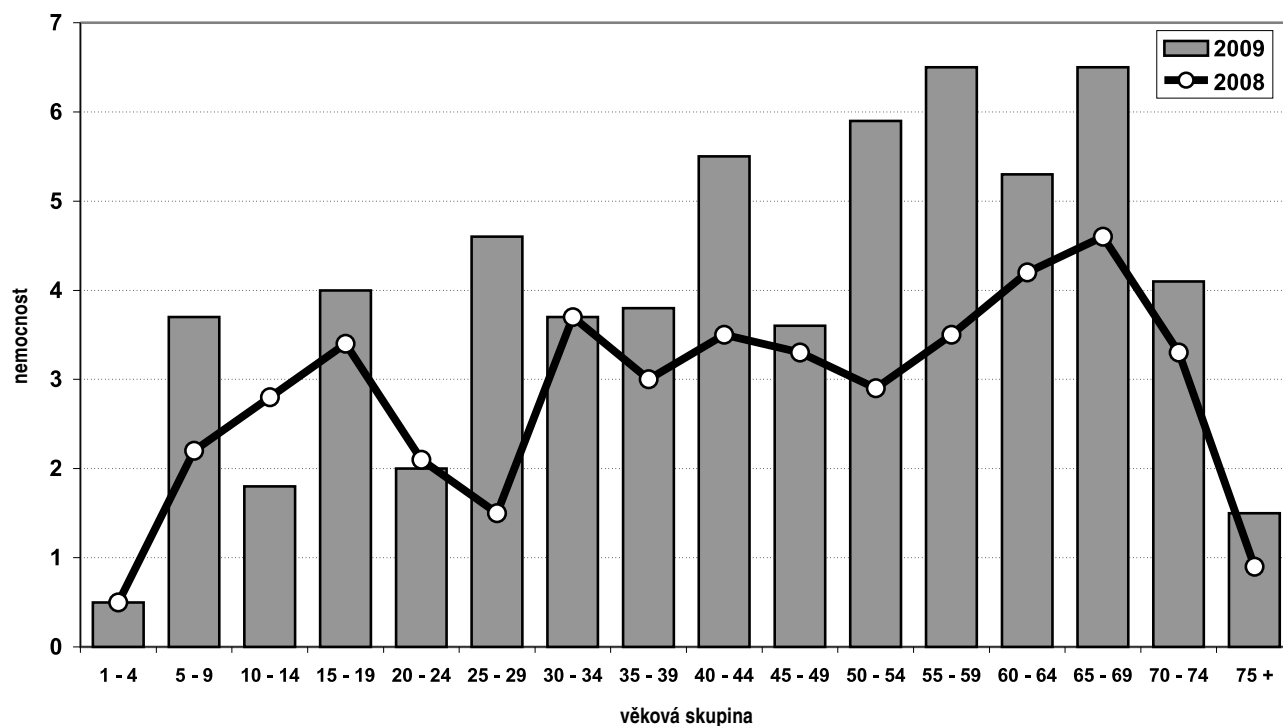
Keywords: tick-borne encephalitis, climatic conditions, geographical distribution of cases.

Od začátku roku do 33. týdne bylo v Epidatu [1] hlášeno 416 onemocnění klíšťovou encefalitidou. Je to nejvyšší hodnota za uvedené období v celém desetiletém intervalu; převyšuje 1,4násobně hodnotu loňskou a 1,7násobně desetiletý průměr. Nejvíce infekcí má původ v okresech Příbram (21), Plzeň-sever (17), Ústí nad La-

Graf 3: KLÍŠŤOVÁ ENCEFALITIDA, ČR, nemocnost na 100 000 obyvatel podle věkových skupin, 1.–33. týden 2009 v porovnání se stejným obdobím roku 2008

bem a Žďár nad Sázavou (po 16), České Budějovice (15), Chrudim a Jihlava (po 13) a po 11 případech bylo hlášeno z okresů Český Krumlov, Děčín, Havlíčkův Brod a Opava. Jsou evidována také onemocnění z hl. m. Prahy (12) a Brna (Brno-město 9, Brno-venkov 9) a z dalších lokalit (kartogram 1).

Průběžná pracovní data v Epidatu jsou hodnocena podle data hlášení (graf 1), protože podle data onemoc-

nění (graf 2) je přesnější analýza možná až po uzavření roční databáze. Graf 1 však již nyní naznačuje určitou výjimečnost letošní sezóny, v níž je výskyt klíšťové encefalidity charakterizován mohutným a časným letním vrcholem výskytu onemocnění.

Začátek roku 2009 byl klimaticky vhodný pro přežívání a vývoj klíštěcí populace. Předpovědi aktivity klíšťat Českého hydrometeorologického ústavu ve spolu-

práci se SZÚ [2] začaly 3. dubna stupněm ohrožení klíšťaty 2, v dalším týdnu se zvýšily na stupeň 3 a od 24. dubna na stupeň 4. Od 3. května do 26. června byly stále na nejvyšším stupni 5. Od 26. června do 16. srpna se postupně riziko snižovalo až na současný stupeň 2. Klíšťata se před extrémně vysokými teplotami skrývají v nejnižších částech vegetace. Na přelomu července a srpna obvykle dochází k poklesu rizika. Nicméně je třeba mít stále na paměti, že i při vysokých teplotách je možné se v lesních zastíněných porostech s vyšší vlhkostí s klíšťaty setkat.

Z průběžného rozboru věku nemocných v letošním roce ve srovnání se stejným obdobím roku 2008 je patrné, že ke zvýšení nemocnosti došlo v řadě věkových skupin, zejména pak u osob ve všech kategoriích nad 50 let (graf 3).

LITERATURA

- [1] Epidat 2009, databáze EPD2009k, pracovní data ke dni 19.8.2009.
- [2] Český hydrometeorologický ústav, <http://www.chmi.cz/meteo/ok/klisjata.html>

*Bohumír Kříž
Čestmír Beneš
SZÚ – COČ v OPVZ*